

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epistolarvm [epistolarum] D. Philippi Melanchthonis Farrago

Melanchthon, Philipp

Basileae, 1565

VD16 -M3220

Leonhardo N. consiliario ducis Bauariae, Philippus Melanchthon S. D.

[urn:nbn:de:bsz:31-312770](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-312770)

Pollicetur tamen se uelle huic offensioni mederi in altera editione, quam nunc adornat, & tollere uerba quæ aliquid uisa sunt habere incommodi. Ego ut eius sententiam penitus cognoscerem, quæstiones propemodum ut sit in foro ei præscripti: ad quas disertè respondit. Bene uale, & rescribe. Pridie Epi-
phaniæ, Anno 1533.

Leonhardo N. confiliario ducis Bauariæ, Philippus Melancthon
S. D.

Eccio.

I, 116.

Es si non dubitabam, uir clarissime, quin cum ad excellentem sapientiam & doctrinam adiunxisses summam humanitatem, meæ literas non grauatis accepturus eses: tamen in tantis occupationibus non existimabam te ipsum rescripturum esse: præsertim cum meæ literæ uerecundiores esent, quam ut id officium flagitare auderent. Cum igitur opinionem meam uiceris, facile perspicio non solum humanitatem tuam, sed etiam singularem quandam erga me beneuolentiam. Itaque literæ tuæ mihi gratissimæ fuerunt, in quibus cum iudicium de studijs Philosophiæ, tum optimam uoluntatem de mitigandis disidijs Ecclesiasticis coniunxisti: quibus de rebus ad me non solum pro tua excellenti prudentia grauisimè, sed etiam ornatè scripsisti. Dicam enim uerè quod sentio. Fuit hoc nomine iucun-

116 5 dior

dior epistola tua, quod animaduerti literas abste
 ex umbra et palestra in mediam Reipub. lucem
 educi, easq; ad administrationem Reipublicæ adhi
 beri, quod nō solum tibi, sed ipsis literis gloriosum
 est. Responderem autem cum ad reliquas epistola
 tue partes copiosius, tum uerò precipuè de Ari
 stotele, nisi habenda mihi esset ratio tuarum occu
 pationum: et erit huic argumēto aptior locus in pu
 blico scripto. Verè enim iudicas plurimum inter
 esse Reipublicæ, ut Aristoteles conseruetur in ma
 nibus discantium. Nam profectò sine hoc authore,
 non solum retineri pura Philosophia, sed ne qui
 dem dicendi aut discendi ratio iusta poterit. Per
 tinet autem etiam ad uestrum ordinem, prouidere
 ut simplex et utilis discēdi ratio cōseruetur. Quod
 uerò non desinis me ad illustrandum Aristotelem
 hortari: etsi antea scripsi me non satis ad rem tan
 tam instructum esse, et impedire quosdam, molien
 tes hoc opus, perturbatione temporum: tamen ut
 intelligas me uoluntate atq; animo non abhorre
 re ab hoc studio, edam auspicio nominis diuini repur
 gatum Quintum Ethicorum, in quo uidebis quan
 tum habitura sit res difficultatis, si quis uelit lumē
 adferre exilibus Aristotelis sententijs, easq; ad u
 sum in una Republica transferre. Audi enim quid
 mihi acciderit. Consilium Aristotelis de distribu
 tione Iustitiæ nunquam intellexi: ac multa mihi ob
 strepebant,

strepebant, donec totum illum locum animadu-
 erunt ex quinto de Legibus Platonis sumptum esse.
 Hic primum uidi, quid spectauerit Aristoteles: qui
 quidem solet lectissimas sententias ex Platone decer-
 pere, & in methodum conferre. Nam cum alij ine-
 pte hunc locum de poenis intellexerint, hic longe
 aliud agit. Omnia personarum discrimina in uita
 publica et priuata, in imperijs, in magistratibus le-
 gendis, in familijs, constitui uult geometrica propor-
 tione, ut efficiatur inter tyrannidem & democri-
 tia salutaris generi humano mediocritas: hoc est,
 ut plurimum ualeat optimorum autoritas. Hanc
 mediocritatem utinam synodus in Ecclesia efficere
 possit, ut uidelicet sapientum & honorum consi-
 lio & uulgi temeritas & aliorum crudelitas co-
 herceretur. Sed quod delabor, uelut oblitus in-
 stituit & breuitatis? Etsi adscripsi liberè, ac tanquam
 familiariter tecum confabulans: quod statuebam, tibi
 homini doctissimo non ingratham esse hanc ex
 schola sumptam orationem. Cum autem intelligas, horum
 studiorum conseruationem eos qui ad gubernacu-
 la sedent in Republica complecti debere: te oro, &
 propter ipsum decus literarum, & propter Reipub-
 licæ salutem, ut tua consilia, tuam authoritatem
 ad hoc conferas, ut studijs tranquillitas moderatis
 consilij restituitur. Qua in re præclare de uniuersa
 Ecclesia, deq; omni posteritate mereberis. Est
 etiam

etiam magno viro digna uirtus, homines doctos pe-
riculo liberare: qui cum coelestia dona conserua-
runt in terris, sintq; (ut ait Plato) τῶν θεῶν ἐπι-
μελησῶνται, recte existimantur Deo curae esse. Be-
ne uale. *Per Lucca 35 35.*

*Ne y dom in
soll. grs a
studii pau
neguaz ab
horroni*

Viro optimo D. Ioanni Reineck, ciui
Mansfeldensi, patrono suo, Philip-
pus Melancthon S. D.

Cum uos propter eximiam uirtutem uestram
plerique hic amemus plurimum, magnum dolorem
concepimus ex interitu honestissimae matronae con-
iugis uestrae: praesertim cum cogitaremus eam ta-
li tempore extinctam esse, cum uobis in his publi-
cis miserijs aliud nullum esset solatium, quam dul-
cissima consuetudo cum coniuge & liberis. Itaque
& morte ipsius, & luctu uestro ualde perturbati
sumus. Quare D. Martinus, pro suo sermone erga
uos amore, statim duxit ad uos scribendum esse. Ego
uerò etsi sciebam in me non esse tantum authorita-
tis, quanta opus esse ad uos consolandos iudicabam:
tamē addidi meas literas, ut studium meum & opti-
mam uoluntatem uobis declararē. Scio autem uos
& prudentia & grauitate praeditos esse. Deinde
ita instructos doctrina Christiana, ut quibus ex fon-
tibus consolationes petendae sint optimè perspicias-
tis ipsi. Etsi enim piū & honestū est dolere mor-
tem